

%D1%80.

3. Шкільняк М. М., Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент : навч. посіб. Тернопіль: КРОК, 2017. 252 с.

Околіт Оксана, Хлипавка Наталія

Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: д.е.н., професор кафедри обліку
та економіко-правового забезпечення агропромислового бізнесу Чорна Н. П.)

РОЗРОБКА МОДЕЛІ ПРОЕКТНОЇ ЗРІЛОСТІ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Організаційний механізм формування дієздатних територіальних громад складають: організації (інституції), які покликані забезпечувати розвиток територіальних громад, принципи, інструменти, заходи, кроки щодо відповідної управлінської діяльності.

Відзначимо, що ефективність усіх інституцій, які діють на місцевому рівні, суттєво залежить від того, наскільки ефективно буде налагоджена взаємодія між органами місцевого самоврядування та громадськістю.

Крім громадських організацій, значний потенціал, на наш погляд, мають центри місцевої активності на базі будинків культури, можливості яких системно розкрито Л. Абрамовим і Т. Азаровою [1]. Історія їх створення починається із початку минулого століття, коли посилилася потреба в розвитку демократії на місцях і потрібно було знайти місце для зустрічей місцевих активістів і громадян. Такі центри перш виникли у США, а зараз поширені в багатьох державах, у тому числі вони є в Україні. Виокремлюють такі форми співпраці центрів з іншими організаціями щодо розвитку територіальної громади: спільні проекти та програми; спільні заходи; об'єднання ресурсів, залучення позабюджетних коштів; зустрічі лідерів громадських організацій, виставки, ярмарки соціальних проектів; громадські слухання; фестивалі; благодійні акції; навчання (тренінги) для членів територіальної громади, залучення волонтерів до участі у заходах, які проводяться у населеному пункті [1, с. 13-14].

Центр місцевої активності може використовувати широкий набір способів і методів використання соціального ресурсу, у тому числі:

- оперативне вивчення і стратегічне узгодження територіальних міжгрупових і внутрішньогрупових потреб та інтересів;
- демонстрація досягнутих містом, селом успіхів;
- підвищення авторитету людей, які беруть активну участь у вирішенні місцевих проблем;
- підвищення рівня соціальної інформованості населення;

- сприяння освіті і розвитку неформальних об'єднань і громадських організацій;
- забезпечення та поглиблення “спільності переживань”;
- підвищення культури спілкування в спільній діяльності [1, с. 64].

Центри місцевої активності можуть бути створені на базі місцевих будинків культури, бібліотек. Сьогодні бібліотека може бути не лише центром доступу до інформації, а й місцем, яке об'єднує місцевих активістів та в якому можуть вироблятися місцеві управлінські рішення. Вже в 2012 р. у рамках Програми “Бібліоміст” за партнерської участі багатьох організацій різних рівнів було проведено український ярмарок бібліотечних інновацій “Сучасна бібліотека: розвиваємо місцеві громади”, у ході якого було продемонстровано низку можливостей сучасних бібліотек: як осередку місцевої активності і центру проектного менеджменту; місця навчання, у тому числі комп'ютерній грамотності; центру використання інтернет-технологій для спілкування та ділових комунікацій; місця дозвілля і та ін. [3].

Ефективність інституційно-організаційного механізму щодо формування дієздатних територіальних громад суттєво залежить від принципів взаємодії, які визначаються її організаціями, підприємствами, установами.

Також важливим чинником є обрані підходи, те, у який спосіб та за яких умов будуть реалізовані визначені механізми. Дослідник Ф. Семенченко пропонує такі кроки:

- має бути здійснена зміна взаємовідносин у системі “влада- населення” та залучення і особиста участь населення у вирішенні місцевих проблем;
- повинен мати місце постійний публічний діалог місцевої влади з населенням;
- мають бути налагоджені канали підвищення обізнаності громадян щодо їхніх прав та обов'язків у своєму місті (селищі), зокрема через підвищення ролі місцевих ЗМІ і недержавних організацій в інформуванні громадян і вироблення у них визначеної позиції щодо актуальних проблем місцевого життя;
- проведено формування в населення запиту на ефективну місцеву владу, який покликаний створити й відповідну пропозицію;
- високий рівень партнерства державної влади й органів місцевого самоврядування [2].

Так, важливо комплексно забезпечити умови для участі територіальної громади в управлінні справами суспільного значення.

Механізм кадрового забезпечення формування дієздатних територіальних громад формується з урахуванням того факту, що без наявних і належно підготовлених кадрів неможливо ефективно вирішувати будь-які питання. У контексті даного дослідження кадрове забезпечення потребує спеціальної підготовки представників органів місцевого самоврядування, органів державної

виконавчої влади та громадськості за єдиними програмами, що зумовлює єдине розуміння підходів, механізмів та інструментів, а отже й їх взаємодії.

Використані джерела

1. Абрамов Л. К. Центр місцевої активності на базі будинку культури: методологія та технологія розвитку територіальної громади / Л. К. Абрамов, Т. В. Азарова. – Кіровоград : ІСКМ, 2010. – 116 с.
2. Семенченко Ф. Г. Органи місцевого самоврядування як суб'єкти організації політичної влади [Електронний ресурс] / Ф. Г. Семенченко // Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування. 2014. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ttpdu_2014_1_26
3. Сучасна бібліотека: розвиваємо місцеві громади. Програма “Бібліоміст”, 2012. 32 с.
4. Чорна Н. П. Економічний розвиток та його екологічні наслідки. Прикладна економіка – від теорії до практики : зб. тез доп. першої всеукр. наук.-практ. конф. [м. Тернопіль, 15 жовт. 2015 р.] / редкол. : Б. О. Язлюк, П. Р. Пуцентейло, Ю. І. Гайда [та ін.] ; відп. за вип. П. Р. Пуцентейло. – Тернопіль : Економічна думка ТНЕУ, 2015. – С. 151-154.

Олексюк Людмила

Тернопільський національний економічний університет
(науковий керівник: д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу Желюк Т.Л.)

ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ МИКУЛИНЕЦЬКОЇ ОТГ

В умовах децентралізації, яка зараз знаходиться в своїй чи не найбільш активній фазі, спроможні громади отримують широкі повноваження від державних інституцій та ресурси на підставах, визначених нормами чинного законодавства. Вони є відповідальними перед своїми мешканцями за формування комфортного та безпечного середовища проживання. Для цього потрібен розвиток – прогнозований та вмотивований. Потрібне планування розвитку та планування простору. Щоб використати раціонально та ефективно наявні ресурси та виконати поставлені перед новоствореними громадами цілі та завдання, дуже важливим є застосування такого принципу державного управління як стратегічне планування, що передбачає формування якісної місцевої стратегії розвитку і чіткий план її реалізації.

Під час формування Плану заходів з реалізації Стратегії враховуються всі можливі джерела фінансування та реальність залучення для його виконання необхідних ресурсів: державний та місцевий бюджети, кошти проектів міжнародної допомоги, державні та міжнародні гранти, приватні інвестиції, кошти населення тощо. План заходів з реалізації Стратегії має бути розроблений таким чином, щоб забезпечити узгодження зі стратегічними цілями і врахування визначених найважливіших проблем розвитку, які можуть